

خبر

حذف «حداقل» از قانون سود بانکی

عضو شورای پول و اعتبار اعلام کرد: این شورا در جلسه اخیر خود با حذف عبارت «حداقل» از قانون سود بانکی نرخ سود بانک‌های دولتی را برای تسهیلات فروش اقساطی یا معاملات شبیه آن ۱۴ درصد و نرخ سود بانک‌های غیردولتی را ۱۷ درصد تعیین کرد.

غلامرضا مصباحی‌مقدم در گفت‌وگو با خبرنگار اقتصادی مهر گفت: شورای پول و اعتبار پیش از این حداقل سود بانکی را برای بانک‌های دولتی ۱۴ درصد و برای بانک‌های غیردولتی ۱۷ درصد تعیین کرده بود.

به گفته وی بانک‌های خصوصی و همین‌طور معاون وزارت اقتصاد پیش از این با تشکیک در تعیین حداقل سود بانکی توسط شورای پول و اعتبار آن را مغایر قانون عملیات بانکداری بدون ربا خوانده بودند که در نشست دیروز شورای پول و اعتبار که با حضور آیت‌الله رضوانی عضو شورای نگهبان برگزار شد، این شبهه وارد دانسته نشد. وی تصریح کرد: با وجود این شورای پول و اعتبار تصمیم گرفت عبارت «حداقل» را از تعیین نرخ سود بانک‌های دولتی و غیردولتی حذف کند و بدین ترتیب نرخ سود تسهیلات برای فروش اقساطی و مشابه آن برای بانک‌های دولتی در سال جاری ۱۴ درصد و بانک‌های غیردولتی ۱۷ درصد تعیین شد.

شورای پول و اعتبار همچنین تصویب کرد که اگر بانک‌ها تسهیلات را به عنوان مشارکت بدهند هیچ گونه نرخ قطعی از پیش تعیین شده‌ای را دریافت نکنند.

با این وجود شورای پول و اعتبار به بانک‌ها اجازه داد در موارد فوق حداقل سود را تعیین کنند که رقم دقیق این حداقل در نشست آتی شورا تعیین خواهد شد.

این خبر نشان می‌دهد اقدامات دولت و مجلس برای کاهش نرخ سود و فشار به شبکه بانکی همچنان ادامه دارد. ابراهیم شبیانی رئیس کل بانک مرکزی و رئیس شورای پول و اعتبار نیز به رفتار دوگانه خود ادامه می‌دهد. از یک سو در برابر اقدامات مجلس مقاومت می‌کند و از طرف دیگر در نقش منصوب رئیس‌جمهور در اجرای مویات دولت برای کاهش دستوری نرخ سود بانکی تلاش می‌کند. هنوز اضطراب ناشی از مصوبه مجلس در شبکه بانکی فروکش نکرده که شبیانی نگران از عدم تحقق کامل نظر رئیس‌جمهور است. او با ترغیب شورای پول و اعتبار برای حذف کلمه «حداقل» قبل از عبارت «نرخ سود» فرصت یک تفسیر قانونی را از بانک‌ها گرفت. پیش از این به واسطه تصریح قانونی به حداقل بودن نرخ سود تعیینی شورای پول و اعتبار این امکان وجود داشت که نرخ‌های بالاتر برای سود تسهیلات از طرف بانک‌ها ارائه شود. اما به اعتقاد تحلیلگران با تلاش‌های شبیانی و تصویب شورای پول و اعتبار این امکان سلب و فشار به نظام بانکی تکمیل شده است. با ابلاغ این مصوبه ناظران معتقدند که ریاست شبیانی بر مسند ریاست بانک مرکزی تداوم خواهد یافت.

سالن طبقه دهم اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران مملو از جمعیت بود. بسیاری از حضار سرپا ایستاده بودند. هوای سالن بسیار گرم بود. حضور خبرنگاران افغان قبلاً به درستی هماهنگ نشده بود؛ بنابراین تمامی نمایندگان رسانه‌های افغانستان سرپا ایستاده بودند. نهایتاً آندکی گذشته از ساعت ۱۰/۳۰، حامد کرزی رئیس‌جمهور افغانستان و پست سر او علینقی خاموشی رئیس و علاء میرمحمد صادقی نایب رئیس اتاق ایران وارد شدند. حضار حدود ۵ دقیقه متوالی برای حضور کرزی دست زدند. اینکه کرزی در روز دوم سفر خود به میان‌تجار و نمایندگان بخش خصوصی آمده بود، حضار را ذوق زده کرده بود. تعدادی از وزرای کابینه نیز حامد کرزی را همراهی می‌کردند، از جمله دکتر سبتنا وزیر امور خارجه، امین فرهنگ قائم‌مقام وزیر اقتصاد، زرمای رسول مشاور عالی شورای عالی امنیت ملی، اسماعیل‌خان وزیر آب و انرژی و همچنین وزرای تجارت و کشاورزی. کرزی از ابتدای شروع سخنرانی‌ها سراپا گوش بود و گاهی سر تکان می‌داد. در زمان سخنرانی به برخی پیشنهادات و انتقادات سخنرانان پیش از خود یعنی خاموشی و میرمحمد صادقی پاسخ می‌داد.

■ **مراکز تجاری ایران در ولایات افغانستان**

ابتدا علینقی خاموشی رئیس اتاق بازرگانی سخنان خود را با خیرمقدم به رئیس‌جمهور افغانستان آغاز کرد. «جناب رئیس‌جمهور، تشریف‌فرمایی جنابعالی در این سفر کوتاه به اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و دیدار با صاحبان صنایع و بازرگانان جمهوری اسلامی ایران، بیانگر اراده و عزم دولت و ملت شریف افغانستان برای توسعه روابط اقتصادی و تجاری با بخش خصوصی جمهوری اسلامی ایران است. متقابلاً استقبال گرم صاحبان صنایع و بازرگانان جمهوری اسلامی ایران از دعوت «اتاق ایران» و حضور در این جلسه ارزنده، جهت استفاده از فرمایشات و رهنمودهای حضرتعالی و مذاکره با صاحبان صنایع و بازرگانان افغانی، علقه‌مندى بخش خصوصی ایران برای گسترش روابط صنعتی و بازرگانی با بخش خصوصی افغانستان را نشان می‌دهد.» وی افزود: «عالیجناب، همان‌طوری‌که استحضار دارید بعد از پایان یافتن جنگ، ستیز و خونریزی و به روی کار آمدن دولت اسلامی حضرتعالی در کشور مظلوم و در عین حال مقاوم و قهرمان افغانستان، عزم جامعه جهانی بر بازسازی افغانستان و توسعه اقتصادی این کشور قرار گرفت. جمهوری اسلامی ایران نیز که طی ۲۷ سال گذشته همواره در کنار مردم مظلوم افغانستان قرار داشته، در اجلاس توکیو و بن و نیز در دیدارها و اجلاس‌های دوجانبه و چندجانبه با مقامات کشور دوست و برادر افغانستان، آمادگی خود را برای کمک به دولت و مردم افغانستان در این مسیر و توسعه روابط سیاسی، فرهنگی و اقتصادی بین دو کشور اعلام کرده است. به منظور تحقق این هدف، هیات‌های سیاسی و اقتصادی متعددی در سطوح مختلف به کشورهای یکدیگر سفر کرده و طی آنها توافقنامه‌هایی در زمینه‌های تجاری، حمل‌ونقل، ترانزیت، گمرکی و . . . بین دو کشور به امضا رسیده است.»

خاموشی ادامه داد: «در این میان، اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران به نمایندگی از عاملین اقتصادی کشور و با عنایت به رسالت و وظیفه قانونی خود در ارتباط با بسترسازی برای برقراری همکاری، تعامل و گفت‌وگوی فی‌مابین عاملین اقتصادی ایران با کشورهای مسلمان، همسایه و دوست و در اجرای سیاست دولت محترم جمهوری اسلامی ایران و در اجرای موافقتنامه مورخ ۱۰/۳۰/۱۳۸۱ اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و اتاق‌های تجارت و صنایع افغانستان درخصوص تأسیس اتاق‌های مشترک بین دو کشور، «اتاق مشترک ایران و افغانستان» را در آبان ماه سال ۱۳۸۱، با هدف توسعه روابط بازرگانی، صنعتی، معدنی، خدمات فنی، مهندسی و خدمات فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT) دوجانبه، تشکیل داده است.»

رئیس اتاق بازرگانی ایران گفت: «در حال حاضر شرکت‌های تولیدی، بازرگانی، صادراتکنندگان خدمات فنی و مهندسی و صادراتکنندگان خدمات فناوری اطلاعات و ارتباطات و نیز شکل‌های اقتصادی علاقه‌مند به کار با کشور افغانستان عضو اتاق مشترک ایران و افغانستان هستند. اتاق مشترک ایران و افغانستان در راستای اجرای رسالت قانونی و وظایف و مأموریت‌های پیش‌بینی شده در اساسنامه متبوع، سعی کرده است از طریق مشارکت در برگزاری نمایشگاه‌های عمومی و تخصصی صادراتی، خدمات فنی و مهندسی و فناوری اطلاعات و ارتباطات، اعزام هیات‌های مطالعاتی، بازارپایبی و تجاری، برگزاری مایشان‌های علمی، بررسی وضعیت بازار افغانستان، شناسایی صاحبان صنایع و تجار اصیل و معتبر، بررسی مشکلات و ارائه راهکارها به وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مراجع ذی‌ربط، جهت حل و فصل مشکلات و کمک به توسعه روابط دوجانبه اقتصادی گام‌هایی را هر چند کوچک

اقتصاد

کرزی: تشکیل اتاق افغانستان و ایران را دنبال می‌کنم

بهناز صادق‌پور

بردارد. لیکن به‌رغم اقدامات صورت گرفته و برخورداری از امتیاز اشتراکات تاریخی، فرهنگی، دینی، زبانی و پیوندهای قومی، خویشاوندی، همسایگی و مرز طولانی بین دو کشور و وجود اراده سیاسی و عزم و تمایل ملی بین دولتمردان و بخش خصوصی ایران و افغانستان به توسعه روابط همه‌جانبه و از جمله روابط اقتصادی و تجاری، حال نابسپاستی دستاوردهای فعلی مانند: مشارکت فعال بنگاه‌های ایرانی در بازسازی افغانستان، نظیر احداث جاده دوغارون– هرات، افزایش میزان صادرات کالاهای غیرفنی ایران به افغانستان از رقم ۵۲ میلیون دلار در سال ۱۳۸۰ به ۲۲۲ میلیون دلار در سال ۱۳۸۳ و ۳۹۵ میلیون دلار در سال ۱۳۸۴ و نیز اینکه از مجموع ۱۹۶ شرکت سرمایه‌گذاری خارجی فعال در افغانستان، ایران با ۱۲۷ شرکت فعال (۳۲ شرکت با ملیت ایرانی و ۵۴ شرکت با مشارکت طرف‌های ایرانی با سرمایه‌گذاران افغانی، انگلیسی، ایتالیایی و آمریکایی) و میزان سرمایه ثبت شده در بین ۵ کشور (ایران، چین، ترکیه، آمریکا و پاکستان) ردیف اول را به خود اختصاص داده است را نادیده گرفت. علیهذا به منظور توسعه روابط اقتصادی دوجانبه، پیشنهادات زیر ارائه می‌شود:

۱- انعکاس فهرست اسامی و مشخصات پروژه‌های بازسازی افغانستان با تعیین اولویت‌های مربوطه. / ارسال فهرست اسامی و مشخصات پروژه‌های صنعتی و معدنی افغانستان با تعیین اولویت‌های مربوطه. / انعکاس کالاهای موردنیاز دولت و ملت افغانستان. / ارسال فهرست اسامی و مشخصات صاحبان صنایع و بازرگانان اصیل و معتبر و خوشنام افغانستان. / ایجاد روابط کارگزاران بین شبکه بانکی ایران و افغانستان در جهت برگشت وجوه حاصل از سرمایه‌گذاری و صادرات کالا و خدمات. / ایجاد خطوط ارتباطی و مخابراتی بین دو کشور در راستای تسهیل روابط دوجانبه. / برقراری همکاری‌های دوجانبه جهت بسترسازی در زمینه فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT). / تضمین ریسک سرمایه‌گذاری و تجارت ایرانیان در افغانستان از طریق دولت افغانستان و با سازمان‌های بین‌المللی نظیر آژانس میگا. / واگذاری زمین به سرمایه‌گذاران ایرانی در شهرک‌های صنعتی دارای زیرساخت و با قیمت مناسب، در ولایات مختلف و از جمله کابل. / ایجاد و توسعه زیرساخت‌های لازم برای سرمایه‌گذاری‌های صنعتی و تولیدی از جمله: برق، آب، گاز، سوخت، مخابرات، آموزش، بهداشت و ایجاد شهرک‌های صنعتی که مجموعه این امکانات را دربر داشته باشد. / صدور مجوز و تسهیل تردد کامیون‌های ایرانی و افغانی در سطح خاک و برقراری تعرفه‌های ترجیحی بین دو کشور. / ایجاد مراکز تجاری ایران در ولایات افغانستان با حمایت دولت افغانستان. / تسهیل در امر صدور ویزاهای مدت‌دار و کثیرالمسافره برای سرمایه‌گذاران و بازرگانان. / اجتناب از دریافت مالیات مضاعف. / ایجاد شرکت‌های مشترک در رشته‌های صنعتی، تجاری و خدماتی برای حضور در بازارهای ثالث. / رسیدگی به مطالبات شرکت‌ها و بازرگانان ایرانی از طرف‌های افغانی و احقاق حقوق آنان. / بالاخره اینکه از افزایش تعرفه‌های گمرکی، ارزشگذاری کالاها با ارزش بالاتر و نیز دریافت حقوق گمرکی و عوارض مکرر در طول مسیر حمل‌کالا از کالاهای ایرانی، جلوگیری شود.»

■ **دستور بدهید اتاق افغانستان فعال شود**

پس از علینقی خاموشی، علاء میرمحمد صادقی نایب‌رئیس اتاق ایران و رئیس اتاق ایران و افغانستان خطاب به حامد کرزی سخن گفت. میرمحمدصادقی سخنان خود را با گلایه از فعال نشدن اتاق افغانستان و ایران– اتاق ناظر اتاق ایران و افغانستان شروع کرد. «۴ سال قبل چند نفر از اتاق ایران به اتفاق آقای مظاهری وزیر وقت اقتصاد و دارایی خدمت شما آمدم و گفتیم شایسته است اتاق ایران و افغانستان تشکیل شود. شما همانجا دستور تشکیل اتاق را دادید. اتاق مشترک ایران و افغانستان تشکیل شد و عده زیادی از بازرگانان عضو آن شدند. قرار شد در افغانستان هم اتاق افغانستان و ایران تشکیل شود اما هنوز این اتاق فعال نشده است. دستور بدهید اتاق افغانستان فعال شود تا سطح بازرگانی دو کشور ارتقا یابد.»

میرمحمد صادقی افزود: «اشتراکات دینی، فرهنگی، تاریخی، زبانی و قومی و مرز مشترک شروط و مؤلفه‌های لازم برای توسعه روابط اقتصادی دوجانبه هستند، لیکن شروط کافی نیستند. بنابراین، توسعه روابط اقتصادی و نهادهای خاص خود را طلب می‌کند. یکی از این نهادها و ابزارها، اتاق مشترک است. در این راستا، اتاق مشترک ایران و افغانستان تأسیس شده و در حال حاضر بالغ بر ۲۵۰ بنگاه اقتصادی و شکل‌های اقتصادی تخصصی عضو آن هستند. آسیب‌شناسی مسائل و مشکلات موجود و ارائه راهکارها و نظرات مشورتی به مسئولین دو کشور از طریق اتاق‌های ملی و نیز اطلاع‌رسانی صحیح و به‌موقع به اعضا مهمترین رسالت اتاق‌های مشترک است. مجموعه اقدامات صورت گرفته موجب شده است حجم روابط اقتصادی از رشد چشمگیری برخوردار شود. هر چند که این مقدار، بسیار پایین‌تر از امکانات و توانمندی‌ها و نیز تمایلات و

انتظارات دو کشور است. به منظور حل و فصل مسائل و مشکلات و در جهت دستیابی به اهداف مورد نظر اینجانب به نمایندگی از اعضای اتاق مشترک ایران و افغانستان پیشنهادی را ارائه می‌کنم.

۱– ایجاد تسهیلات در امر صدور پروانه اقامت جهت سرمایه‌گذاران و بازرگانان. ۲– مساعدت در راستای تأمین سوخت باکیفیت برای واحدهای صنعتی. ۳– همکاری بیشتر نیروهای پلیس محلی برای تأمین امنیت. ۴– همکاری بیشتر گمرک در ترخیص مواد اولیه و ماشین‌آلات مورد نیاز واحدهای صنعتی و صادراتکنان خدمات فنی و مهندسی و اتخاذ یک روش واحد در اخذ حقوق گمرکی. ۵– حل و فصل سریع تر اختلافات تجار و صاحبان صنایع در سیستم قضایی. ۶– حل مشکلات نقل و انتقال پول. ۷– در امر ارزیابی کالاهای صادراتی ایران با کالاهای مشابه چینی (در کالای واحد) تفاوت فاحش وجود دارد. درخواست می‌شود از اعمال تبعیض جلوگیری شود. ۸– از خدمات شرکت‌های مهندسیین مشاور که در افغانستان به ثبت رسیده و فعال هستند، استفاده شود. ۹– اطلاعات مربوط به نیازمندی‌های عمرانی و صنعتی افغانستان از طریق اتاق مشترک ایران و افغانستان در دسترس بخش خصوصی ایران قرار داده شود.»

■ **راه ثروتمند شدن باز گذاشتن بازار است**

پس از ذکر گزارشات و برخی انتقادات نوبت به سخنرانی رئیس‌جمهور حامد کرزی رسید. کرزی برخلاف مسئولان اتاق بازرگانی از پشت بتانی بلند شد و برای سخنرانی پشت تریبون رفت. او با لهجه شیرین خود به زبان فارسی ابتدا از مهمان‌نوازی چندساله ایرانیان از مهاجران افغانی تشکر کرد. «در این فرصت لازم می‌دانم از مهمان‌نوازی ملت عظیم و تاریخی ایران از مهاجرین افغان، من و همکارانم در چهار سال گذشته تشکر کنم. ایران نه‌تنها همسایه ما است بلکه هم‌زبان، هم‌عقیده، هم‌دینان، هم فرهنگ و هم‌دین ما است. به ایران آمدن به ادیان خود رفتن است.» در این جمله کرزی با تشویق حضار روبه‌رو شد. در خلال سخنرانی نیز چند بار مزاج کرزی صدای خنده جمیع را بالا برد. «بازگشتی، صنعت و بخش خصوصی زندگی روزمره مردم است. برای بهبود زندگی باید تجارت میان دو کشور بیشتر شود. افغانستان با درک این حقیقت مهم درپچه‌های خود را به روی خواهران و برادران ایرانی باز می‌کند. البته هیچ تاجر یا صنعتگری جایی که به نفع اش نباشد نمی‌رود. آیا افغانستان جای تجارت است یا نه؟ و آیا افغانستان سرمایه‌گذاری خصوصی سود دارد؟ بله صد درصد. چهار سال قبل افغانستان ۲۰۰ میلیون دلار پول داشت امروز بانک مرکزی و خزانه افغانستان هزار و ۹۰۰ میلیارد دلار پول دارد. تولید افغانستان در سال ۱۳۸۱ چهار میلیارد دلار بود که در سال ۸۲ به ۱۰ میلیارد دلار و در سال ۸۳ به ۱۶ دلار رسید. امسال هم تولیدات ناخالص افغانستان به ۱۶ میلیارد دلار می‌رسد. درآمد سرانه چهار سال پیش ما هم ۱۸۰ دلار بود که امروز به ۳۵۰ دلار رسیده و سال بعد به ۸۰۰ دلار می‌رسد.» با توجه به تحریب و زیرساخت‌ها در منطقه ۸۱ با شروع فعالیت‌ها، آهنگ رشد اقتصادی ۲۸ درصد بود. در سال ۸۲، آهنگ رشد اقتصادی ۱۸ درصد و در سال ۸۳، ۸ درصد بود. به دلیل کمبود برف و باران در سال ۸۴ آهنگ رشد اقتصادی به ۱۴ درصد رسید. امسال آرزو داریم رشد اقتصادی به ۱۵ درصد برسد و در ۵ سال آینده رشد بین ۸ تا ۱۳ درصد باشد.»

کرزی در خصوص چگونگی پیشرفت افغانستان گفت: «از آغاز حکومت موقت افغانستان به این حقیقت پی بردیم که افغانستان از طریق مساعدت و بازسازی توسط سایر کشورها آباد نمی‌شود. افغانستان از طریق کمک خارجی روی پای خود نمی‌ایستد. راه ثروتمند شدن افغانستان سرمایه‌گذاری خصوصی و آوردن سرمایه به افغانستان و آزاد گذاشتن بازار افغانستان است. برای قانونگذاری مناسب جهت سرمایه‌گذاری و حمایت از آن هم اقدام شده است. در افغانستان اداره‌ای تحت عنوان «اداره حمایت از سرمایه‌گذاری در افغانستان» هست که ظرف چند روز محدود جواز صادر می‌کند. یعنی سرمایه‌گذار محترم ایرانی با رفتن به آن اداره ظرف یک تا دو روز جواز کار می‌گیرد. چهار سال پیش شام هم وقت می‌گرفت و ۳۰ تا ۴۰ امضا می‌خواست. رژیم مالیاتی و گمرکات ما هم بسیار فعال است و تجارت ایران و افغانستان ظرف چهار سال از ۵۰ میلیون دلار به ۵۰۰ میلیون دلار رسیده است. از ایران نفت و مصنوعات تا میوه و پسته به افغانستان می‌آید. اما صادرات افغانستان به ایران در سال ۸۲، ۲ میلیون دلار بود.» کرزی تأکید کرد: «چون تجارت و سرمایه‌گذاری داد و ستد است و فقط عواطف در کار نیست بلکه منفعت هست، تجارت افغانستان می‌خواهد از بازار ایران منفعت بگیرند. منفعت باعث تولید و ازدیاد مرد کارگر و بهبود زندگی مردم می‌شود. امیدواریم از ۱۰ ما میلیون دلار به ایران صادر شود.» کرزی پس از گفتن این جمله خطاب به خاموشی گفت این رقم ۱۰ میلیون دلار را یادداشت کنید و ادامه داد: «در چهار سال گذشته راه‌های مواصلاتی افغانستان ترمیم شده است. هر کس در راه‌ها و مخابرات افغانستان سرمایه‌گذاری کرد، منفعت برد. مثلاً اولین شرکت خصوصی با پنج میلیون دلار سرمایه‌گذاری آمد اما امروز قیمتش ۳۰۰ میلیون دلار است. با اتصالات امارات هم در حدود ۴۰ میلیون دلار قرارداد امضا کردیم.» وی افزود: «در چهار سال چند بانک افغانی، ایرانی، پاکستانی و بانک‌هایی چون استاندارد چارتر در افغانستان فعال هستند. در خطوط هوایی هم علاوه بر آریانا، خطوط دولتی افغانستان، شرکت‌های خصوصی افغانی و غیرافغانی فعال شده‌اند.» وی خاطرنشان کرد: «در حالی که در چهار سال گذشته پیشرفت افغانستان چشمگیر بوده با در نظر گرفتن روابط و ارتباطات عمیق دو کشور، در این راستا، افغانستان آرزو دارد بخش خصوصی در بازسازی افغانستان سرمایه‌گذاری کند. به دلیل دوستی و برادری صرف خواهان سرمایه‌گذاری تجار ایرانی نیستیم بلکه مسئله منفعت افغانستان است. به نفع ایران هم هست.»

رئیس‌جمهور افغانستان خطاب به تاجر گفت: «مشکلات سر راه شما را برمی‌داریم و سرمایه‌گذاری را تشویق می‌کنیم. خوشحالیم که اتاق مشترک بازرگانی ایران و افغانستان تشکیل شده است، به محض ورود به کابل از وزارت تجارت می‌پرسم چرا اتاق افغانستان و ایران فعال نشده است. افغانستان به خاطر منفعت و برادری منتظر شما است. از امروز در مسیر حل مشکلات وارد می‌شویم.» در پایان جلسه خاموشی به رسم یادبود یک لوح نقره و یک لوح فشرده حاوی یک میلیون بیت شعر فارسی را تقدیم رئیس‌جمهور افغانستان کرد.

سال سوم ■ شماره ۷۷۲ *شرق*

گزارش خبری

پرداخت مستقیم

یارانه ماشین‌آلات کشاورزی

لیلا لطفی : «امسال یارانه ماشین‌آلات و ادوات کشاورزی به‌صورت مستقیم در بین کشاورزان توزیع می‌شود.» این توضیح معاون اقتصادی و امور بین‌الملل وزیر صنایع است. محسن شاطرزاده این توضیح را درباره برنامه آتی دولت در مورد «گسترش استفاده تولیدکنندگان بخش کشاورزی از محصولات صنعت» داده است. روز گذشته شاطرزاده تنها مقام ارشدی بود که در نمایشگاه بین‌المللی صنایع کشاورزی، مواد غذایی، ماشین‌آلات و صنایع وابسته شرکت کرد و او بود که نمایشگاه سیزدهم را افتتاح کرد. شاطرزاده حین بازدید از نمایشگاه درباره «نمایشگاه سال جاری»، «برنامه‌های دولت درباره صنایع تبدیلی و تکمیلی و صنایع غذایی»، «وضعیت کنونی صنایع کوچک در کشور» و مشکلات موجود با خبرنگاران صحبت کرد.

■ **آقای شاطرزاده نمایشگاه امسال را چگونه ارزیابی می‌کنید؟**
امسال نمایشگاه وضعیت بسیار خوبی دارد. در این نمایشگاه شما شاهد توان بالای صنعتگران داخلی هستید. ■ **آیا برنامه‌ای دارید تا تولیدکنندگان بخش کشاورزی از محصولات صنعت بیشتر استفاده کنند؟**

ما در قیمت خلایق داریم که منجر شده تولید صنعتگر داخلی برای کشاورز گران‌دریاد و کشاورز نژواند از آن استفاده کند. در نتیجه باید یارانه را به گونه‌ای بدهیم که خرید محصولات صنعتی برای کشاورز به‌صرفه باشد. منظور من این نیست که محصولات وارداتی ارزان‌تر از محصولات داخلی است. محصولات وارداتی هم همین‌طور است فقط در ایران صنعت از هیچ یارانه‌ای استفاده نمی‌کند. بر این اساس امیدواریم طرح هدفمندکردن یارانه‌ها، یارانه به گونه‌ای به دست کشاورز برسد که او بتواند مستقیم از صنعت استفاده کند.

■ **این برنامه چه زمانی به اجرا در می‌آید؟**
امسال شورای اقتصاد طرحی را برای هدفمندکردن یارانه‌ها در دست دارد تا یارانه‌ها به شکل قدیم توزیع نشود. در این برنامه صنعت از گردونه یارانه حذف می‌شود و یارانه به صورت مستقیم به دست کشاورز می‌رسد.

■ **امسال میزان این یارانه چقدر است؟**
این یارانه در هر بخشی متفاوت است.

■ **برنامه شما برای حمایت از صنعت چیست؟**
در حال حاضر با همکاری سازمان مدیریت در حال تدوین آیین‌نامه‌ای با عنوان «حمایت از صنایع تبدیلی و تکمیلی و صنایع غذایی» هستیم که هنوز این آیین‌نامه تهیه نشده. هر زمان نهایی شد برنامه‌های خود را اعلام می‌کنیم.

■ **اهداف شما در این آیین‌نامه چیست و تصور می‌کنید چقدر در بخش تحول ایجاد کنید؟**

هدف، ساندن وی و حمایت ویژه از صنایع تبدیلی و تکمیلی و صنایع غذایی است که تصور می‌کنم با منابع مالی که دولت در اختیار طرح‌های زودبازده گذاشته بتوان حرکت خوبی کرد. از سوی دیگر اسامی دولت بودجه خوبی برای اختصاص‌دهی در نظر گرفته که تصور می‌کنم صنایع تبدیلی و تکمیلی بتوانند از این فرصت استفاده کنند و در جهت افزایش اشتغال‌زایی حرکت کنند. ما می‌توانیم صنایع تبدیلی و تکمیلی را در تمام نقاط کشور ایجاد کنیم بنابراین به خوبی می‌توانیم با توسعه صنایع تبدیلی، تکمیلی و غذایی در کشور در هر منطقه بنا به وسعت منطقه صنایع غذایی مورد نیاز را به آنجا ببریم.

■ **در حال حاضر موانع صادراتی در حوزه کشاورزی چیست؟**
اگر صادرات صنعتی مدنظر است ما چند مانع عمده داریم که توانسته‌ام برخی از آن مشکلات را حل کنم. مشکل اول «تعرفه کشورهای مختلف» است که آن را اصلاح کرده‌ایم. تاکنون ما با خیلی از کشورهایی که با آنها ارتباط داریم در مورد تعرفه‌های ترجیحی قرارداد امضا کردیم که باعث شده این موانع به حداقل برسد. مشکل دوم «تسهیلات» بود که اسامی مجلس برای اولین بار براساس پیشنهاد دولت تصویب کرد سه میلیارد دلار که ۱/۵ میلیارد دلار آن مربوط به صادرات است، برای صادرات کالا و خدمات مهندسی در اختیار صادراتکنندگان قرار دهد. در نتیجه صادراتکنندگان می‌توانند از طریق بانک توسعه صادرات از این تسهیلات استفاده کنند. مشکل بعدی کمبود تسهیلات ریالی» بود که امسال در بودجه کشور سهم آن تعیین شده است. آیین‌نامه این طرح از طریق معاون اول رئیس‌جمهور ابلاغ شد. بر این اساس در سال جاری تسهیلات ریالی برابر با هشت درصد به صادراتکنندگان داده می‌شود. امسال این تسهیلات بیش از ۵۰۰ میلیون دلار است. در جریان تسهیل صادرات محصولات صنعتی اما چند خبر خوش برای صادراتکنندگان دارم. یکی از این اخبار تأمین کردن بخشی از هزینه‌های صادراتکنندگان در جریان حضور در نمایشگاه‌های بین‌المللی است. همیشه صادراتکنندگان برای شرکت در نمایشگاه‌های بین‌المللی متحمل هزینه‌های زیادی می‌شدند. بر این اساس دولت در جهت حمایت از صادراتکنندگان تسهیلات می‌تواند از طریق بانک توسعه صادرات از این تسهیلات استفاده کنند. مشکل بعدی کمبود تسهیلات ریالی» بود که امسال در بودجه کشور سهم آن تعیین شده است. آیین‌نامه این طرح از طریق معاون اول رئیس‌جمهور ابلاغ شد. بر این اساس در سال جاری تسهیلات ریالی برابر با هشت درصد به صادراتکنندگان داده می‌شود. امسال این تسهیلات بیش از ۵۰۰ میلیون دلار است. در جریان تسهیل صادرات محصولات صنعتی اما چند خبر خوش برای صادراتکنندگان دارم. یکی از این اخبار تأمین کردن بخشی از هزینه‌های صادراتکنندگان در جریان حضور در نمایشگاه‌های بین‌المللی است. همیشه صادراتکنندگان برای شرکت در نمایشگاه‌های بین‌المللی متحمل هزینه‌های زیادی می‌شدند. بر این اساس دولت در جهت حمایت از صادراتکنندگان تسهیلات می‌تواند از طریق بانک توسعه صادرات از این تسهیلات استفاده کنند. در این جریان اگر صادراتکنندگان موفق شدند قراردادی ببندند ما حاضر هستیم در جریان صادرات محصولات آنها را حمایت کنیم. هم اکنون ما در ونیزولای چیزی حدود ۹۰ یادداشت‌نامه و قرارداد با مبلغی بالاتر از ۸/۵ میلیارد دلار بسته‌ایم که یک میلیارد دلار از این قرارداد بسته شده و قطعی شده، به طوری که تاکنون صادراتکنندگان بخش خصوصی حدود صد میلیارد دلار صادرات داشته‌اند. در یک ماه پیش به باکو ۷۵۰ دستگاه واگن صادر کرده‌ایم. اکنون به سوریه یک میلیارد ۲۰۰ میلیون تومان صادرات داریم. خط اعتباری یک میلیارد دلاری را هم با عراق داریم. در ضمن تا سال آینده قصد داریم یک میلیارد دلار به عمان صادرات داشته باشیم. اما بحث بعدی جایزه صادراتی بود که اکنون حل شده است. اکنون جایزه صادراتی از ۳درصد تا ۸ درصد بسته به نوع صنعت به صادرکننده پرداخت می‌شود. با تصویب دولت تاکنون کلیه معوقه‌های سال ۸۳ و ۸۴ پرداخت شده و در سال ۸۵ امیدواریم بدون تأخیر پرداخت شود.

■ **آیا توانسته‌اید در حوزه صنایع تبدیلی، تکمیلی و غذایی مطابق با قانون برنامه کار کنید؟**

اگر منظور شما در حوزه صادرات است باید بگویم در صادرات حدود ۲۰ درصد از برنامه جلوتر هستیم.

■ **در مورد توسعه صنایع تبدیلی و تکمیلی و غذایی چطور؟**
اجازه بدهید بعداً توضیح بدهم. در حال حاضر در حال تدوین طرحی در همین رابطه هستیم.

■ **آقای شاطرزاده آیا تعرفه پنبه را قبول دارید؟**
ما تعرفه پنبه را قبول نداریم، اما چون نهایی شده به آن گردن می‌نهمیم.

■ **صنایع نساجی نیاز به واردات ندارد؟**
صنایع نساجی ما کم‌اکان نیاز به واردات دارد. اکنون تولید داخل کفاف نیاز صنایع را نمی‌کند. ما کم‌اکان به ایلاف تار بلند نیاز داریم در نتیجه باید تعرفه پایین بیاید.

■ **چقدر نیاز به واردات دارید؟**
جواب این سوال را بگذارید بعداً بدهم.